ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
IX СКЛИКАННЯ
ШІСТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання
16 жовтня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
IX СКЛИКАННЯ

ШІСТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання
16 жовтня 2026 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(П’ятниця, 16 жовтня 2026 року)

Частина одинадцята

Година запитань до Уряду …6

Відхилення проєктів постанов Верховної Ради України:

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 12.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проєкту Закону України «Про безпеку та здоров’я працівників на роботі» (реєстр. № 10147 від 13.10.2023 року)» (№ 10147-П) …33

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 12.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проєкту Закону України «Про безпеку та здоров’я працівників на роботі» (реєстр. № 10147 від 13.10.2023 року)» (№ 10147-П1) …37

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 13.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону проєкту Закону України «Про базову соціальну допомогу» (реєстр. № 15094 від 20.03.2026 року)» (№ 15094-П) …41

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 13 жовтня 2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону проєкту Закону України «Про базову соціальну допомогу» (реєстр. № 15094)» (№ 15094-П1) …43

Інформація:

про створення у Верховній Раді України дев’ятого скликання міжфракційного депутатського об’єднання «Стійкість та трансформація України» …43

про припинення у зв’язку із завершенням визначеного законодавством терміну діяльності повноважень Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень в правоохоронних органах, судах та органах судової влади, утвореної постановою Верховної Ради України 19 червня 2025 року № 4511-IX та Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення, утвореної постановою Верховної Ради України від 8 жовтня 2025 року № 4623-IX …43

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

Зал засідань Верховної Ради України
16 жовтня 2026 року, 10 година 29 хвилин
(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні колеги, з невеликим запізненням через тривогу переходимо до роботи.

Шановні колеги, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Сергій Федорович Корецький та члени Кабінету Міністрів України. Прошу привітати *(Оплески)*.

Відповідно до Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття. Нагадую, здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Шановні колеги, сьогодні 30-та річниця з дня створення Конституційного Суду України. Саме 16 жовтня 1996 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про Конституційний Суд України». Вітаємо суддів та працівників Конституційного Суду України з цим днем та бажаємо плідної діяльності на благо держави *(Оплески)*.

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 1696-й день рішучого опору повномасштабній збройній навалі російської федерації. Щодня ця агресивна війна забирає людські життя, Україна втрачає своїх захисників і захисниць. Від російських ударів гинуть мирні жителі, зокрема діти. За кожною втратою людська доля, біль рідних і пам'ять, яку ми зобов'язані зберегти. Ми пам'ятаємо кожного і кожну, хто відав життя за свободу, незалежність, територіальну цілісність нашої держави, а також усіх невинних жертв російської агресії.

Прошу вшанувати світлу пам'ять хвилиною мовчання. Вічна пам'ять!

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Що у вас, Ярославе Івановичу? Сподіваюся, з процедури? Тільки з процедури, бо я вимкну.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Виключно з процедури. Пане головуючий, щойно в парламенті був зареєстрований проєкт постанови № 16160, автором якої є я і ще 62 народні депутати від всіх без виключення фракцій і груп. Вчора, позавчора рішення Кабінету Міністрів щодо змін порядку бронювання піднімали так само на трибуні парламенту майже всі народні депутати з різних фракцій. Я не буду вимагати голосування щодо цього проєкту постанови, розуміючи, що його треба підготувати. Але я хочу звернутися до Прем'єр-міністра, членів Кабінету Міністрів з проханням. Я висловлюю позиція не лише народних депутатів, а й бізнесу, аналітичних центрів, місцевого самоврядування і, головне, енергетиків та оборонно-промислового комплексу. Зупиніть це рішення, проведіть консультації і після цього приймайте фінальний документ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я так і не зрозумів, що з процедури.

Шановні колеги, відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України та ухваленого Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп рішення сьогодні проводиться «година запитань до Уряду». На засіданні Погоджувальної ради була визначена тематика «години запитань до Уряду». За пропозицією депутатських фракцій і груп члени Кабінету Міністрів України сьогодні відповідатимуть на запитання про державну політику у сфері освіти і науки в умовах дії воєнного стану.

Пропонується така послідовність проведення «години запитань до Уряду»: доповідь з визначеної теми члена Кабінету Міністрів України – до 10 хвилин; запитання з визначеної теми до членів Кабінету Міністрів України від депутатських фракцій і груп з відповіддю на них – до 30 хвилин; запитання з визначеної теми до членів Кабінету Міністрів України народних депутатів та відповіді на них – до 30 хвилин (до 1 хвилини – на кожне усне запитання та до 2 хвилин – для відповіді на нього).

Перед початком «години запитань до Уряду» звертаюся до членів Кабінету Міністрів України та народних депутатів України щодо необхідності врахування, що пленарне засідання проходить у відкритому режимі з прямою трансляцією. У зв'язку з цим прошу не озвучувати інформації, яка може завдати шкоди національній безпеці України, дотримуватися вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці та обігу іншої інформації з обмеженим доступом і не допускати розголошення такої інформації.

Шановні колеги, нагадую, відповідно до частини третьої статті 229 Регламенту Верховної Ради України під час проведення «години запитань до Уряду» можуть порушуватися лише питання з визначеної теми.

На трибуну Верховної Ради України для доповіді та відповіді на запитання запрошується міністр освіти і науки України Андрій Петрович Бутенко.

Будь ласка, до 10 хвилин.

БУТЕНКО А.П., *міністр освіти і науки України*. Добрий день, шановний пане віцеспікере! Добрий день, шановний пане Прем'єр-міністре! Добрий день, шановні народні депутати! Це моя перша «година запитань до Уряду» на посаді міністра освіти і науки України. Розраховую на відкритий діалог.

Питання освіти і науки неможливо вирішувати без парламенту, громад, дискусій та пошуку правильних відповідей. Цей навчальний рік проходить у надскладних умовах. Атаки на заклади освіти тривають регулярно, ворог свідомо обрав освіту мішенню так само як енергетику, критичну інфраструктуру, і ми повинні це розуміти. Попереду складна зима, і в цих умовах ми маємо забезпечити стійкість і якість української освіти. Доповім, що ми зробили, де залишаються проблеми і що плануємо робити.

Цьогоріч навчання розпочали близько 3 мільйонів 400 тисяч дітей. На початку жовтня в Україні майже 70 відсотків шкіл працювали очно, понад 19 відсотків – у змішаному форматі, 11 відсотків – дистанційно. Через посилення атак школи змушені змінювати своє навчання. Наразі це мабуть один із головних викликів для всієї освіти. Очікувати, що ситуація швидко повернеться до попередніх умов, не доводиться. Тому звертаємося до народних депутатів, керівників обласних військових адміністрацій та управлінь освіти щодо спільного пошуку рішень. Міністерство освіти і науки розробило алгоритми дій та сценарії, як можна діяти в складних умовах, і бачимо позитивні результати в багатьох регіонах.

Наведу приклад. На Київщині 75 відсотків шкіл перейшли на змішаний формат за сценаріями, заздалегідь прогнозованими. На превеликий жаль, у Києві цей показник становить 16 відсотків, але ми в постійному діалозі, я особисто зустрічаюся з директорами шкіл, управліннями освіти, впевнений, що це швидко будемо змінювати. Нам треба вчитися у прифронтових регіонів, бо вони мають великий досвід, багато років вже працюють у таких умовах. Всім непросто, вчителям непросто. Я їм дуже дякую, що під обстрілами вони продовжують роботу. Давайте разом їх підтримаємо.

Якщо ми говоримо про школу, одним із пріоритетних завдань шкіл і закладів вищої освіти є патріотичне виховання, виховання громадянина України. Наразі ми системно розвиваємо оновлену навчальну програму інтегрованого курсу «Захист України», спрямовану на те, щоб здобувачі освіти навчилися надавати необхідну домедичну допомогу, вміли орієнтуватися на місцевості, керувати дронами, працювати в команді, розуміли ризики навколо. Наразі розгорнуто понад тисячу осередків щодо захисту країни, понад 80 відсотків українських старшокласників вивчають оновлену програму «Захист України», завдання цього року – стовідсоткове охоплення старшокласників по всій країні. Але говорити лише про цю програму недостатньо. Ми працюємо над інтеграцією відповідних патріотичних елементів у викладанні історії, літератури, щоб наші діти розуміли, хто вони, що є їхня Батьківщина і за що борються наші воїни. Наша мета – патріотичне виховання в усіх елементах нашої освіти.

Я ще раз хочу подякувати всім українським педагогам за самовідданість у цих складних умовах. Хочу подякувати Верховній Раді за постійну підтримку саме з цього питання.

Стосовно організації складного навчання. Буквально вчора уряд дав протокольне доручення керівникам обласних військових адміністрацій щодо посилення контролю та адаптації освітнього процесу. Зокрема йдеться про пошук і можливе використання приміщень в установах та організаціях, розташованих поруч з навчальними закладами. Це дозволить розширити спроможність шкіл проводити навчання під час повітряних тривог. Наведу кілька простих прикладів. Проблемна ситуація у прифронтових містах. Місто Краматорськ. Школи пошкоджені, знищені, навчання стає практично неможливим. Багато шкіл, у тому числі й школа Героя України Чубенка, змушені призупинити свою діяльність. Для нас важливо, щоб школи героїв України існували. Тому я особисто неодноразово спілкувався з мамою героя, вчителькою цієї школи, працювали з обласною адміністрацією, щоб якомога швидше знайти місце для відновлення роботи школи. Зараз діти і вчителі приєднані до декількох сусідніх шкіл, але і вони вже працюють дистанційно. Ми все розуміємо, ситуації в інших регіонах вирішуємо спільно з народними депутатами. Наприклад, декілька тижнів тому з народним депутатом Сушком зупинили закриття ресурсного центру на Волині.

Укриття. Інша важлива проблема. Наразі 82 відсотки школярів і вихованців дитячих садків охоплені укриттями. Але потрібно розділяти: укриття, щоб укритися від ворожої атаки, і укриття, щоб в ньому можна було продовжувати навчання. 42 відсотки шкіл з укриттям під час тривоги можуть не просто перечікувати небезпеку, а й продовжувати навчання, а 44 відсотки – можуть лише укрити дітей. Тобто уряду є над чим працювати.

Минулого року було виділено 6 мільярдів гривень на підтримку проєктів щодо побудови укриттів і вперше 1 мільярд – на укриття в дитячих садках. На сьогодні розпочато роботи на 131 об’єкті укриття, із них 13 уже завершено, понад 40 перебувають на етапі завершення. Гнучкість організації навчального процесу і спільна робота – запорука нашої сильної освіти в цих непростих умовах.

У ці тижні традиційно ми всі говоримо про стійкість на період осінньо-зимового періоду. Країна-терорист посилює обстріли енергетики, і очевидно це зачепить заклади освіти. Що вже зроблено? Завдяки підтримці партнерів, спільній роботі уряду і громад понад 9 тисяч шкіл (а це 87 відсотків від загальної кількості та понад 90 відсотків від тих, що працюють в очному чи змішаному форматі) мають джерела живлення, щоб функціонувати понад вісім годин. Це генератори, енергетичні стійки, сонячні панелі. На енергетичну стійкість уряд виділив 500 мільйонів гривень і ще додатково 1,5 мільйона гривень отримали прифронтові регіони. Освітні заклади в деяких регіонах отримали підтримку для підготовки до зими у розмірі 420 тисяч гривень в межах програми ЮНІСЕФ. Нам важливо, щоб школи були готовими до зимового періоду, були осередками стійкості для громади.

Наступна тема – підтримка освітян. З 1 вересня зарплати освітян зросли ще на 20 відсотків після попереднього підвищення на 30 відсотків з 1 січня 2026 року. Уряд затвердив нові схеми посадових окладів. Важливо, що з вересня ми не просто збільшили на 20 відсотків, а запровадили новий механізм оплати праці, який збільшує гарантовану частку в зарплаті вчителя. Підвищується не окрема надбавка, а сам посадовий оклад, від якого рахуються доплати за вислугу років, надбавки за престижність. Ми зберегли щомісячну доплату в розмірі 2 тисячі 600 гривень для педагогів, які працюють на прифронтових територіях. Нові механізми нарахування зарплат підтримають наших вчителів у цей непростий період. Але ми не зупиняємося в цьому напрямі, разом з комітетом напрацьовуємо на рівні законів різні варіанти підвищення заробітної плати освітян.

З 1 вересня за ініціативи першої леді Олени Зеленської в Україні стартував новий масштабний етап реформи шкільного харчування. Цей проєкт не просто про соціальну допомогу дітям, а про зміну мислення і підходів до харчування. Ми хочемо, щоб наші діти мали нові харчові звички, знали, що таке здорове харчування, як правильно розподілити його на своїй тарілці. Це все навички, які вивчаються з дитинства.

Чи має проблеми реформа? Очевидно. Тому за дорученням уряду ми разом з Держпродспоживслужбою, Державною службою якості, Міністерством економіки моніторимо та перевіряємо українські школи, щоб допомогти територіальним громадам виявити недоліки в закладах освіти та оперативно їх виправити. Наразі в межах перевірки проінспектовано понад 5 тисяч 600 шкіл, із них 95 відсотків повністю відповідають нормам. Є порушення, які здебільшого стосувалися питної води та сезонного меню, але ми над цим працюємо.

Хочу висловити думку учасників процесу. За результатами опитування понад 35 тисяч батьків, дітей, вчителів, понад 80 відсотків із них задоволені якістю, смаком та організацією харчування.

Колеги, хочу вам подякувати за постійну підтримку, співпрацю з комітетом і наголосити, що успіх нашої освіти у співпраці громад, уряду і парламенту. Також хочу подякувати всім освітянам, які в цей непростий час тримають освітній фронт.

Готовий відповісти на ваші запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Андрію Петровичу *(Оплески)*.

Переходимо до запитань від фракцій і груп. Прошу представників фракцій і груп записатися на запитання з визначеної теми «години запитань до Уряду»: 1 хвилина – на запитання і 2 хвилини – на відповідь.

Звертаю увагу і прошу народних депутатів під час запитань/відповідей не відволікати міністрів, їх заступників, пана Прем’єр-міністра, дати можливість чути запитання і відповідати на них, цивілізовано вести цю дискусію.

Колтунович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Дякую, шановний Олександре Сергійовичу. Шановний пане міністре! У проєкті Державного бюджету України на 2027 рік на сферу освіти передбачено 328 мільярдів гривень, із них 3,7 мільярда гривень спрямовується на побудову укриттів. Це близько 1,12 відсотка від загального бюджету вашої галузі. У минулому році у бюджеті на цей рік на цю статтю видатків передбачалося 6 мільярдів гривень, а на наступний 2027 рік цей показник зменшена на 38 відсотків.

За статистичними даними, які оприлюднило Міністерство освіти і науки, 82 відсотки школярів мають доступ до укриттів, хоча ця цифра, на мій погляд, є дискусійною, вона не корелюється з тими даними, які ми отримуємо з регіонів. Лише 42 відсотки можуть продовжувати навчальний процес, про що ви сьогодні сказали. Можливо, нам варто і надалі збільшувати видатки за статтею щодо укриттів в закладах освіти, щоб ця цифра зросла до 100 відсотків. Які МОН має розрахунки, щоб ми перед Мінфіном підняли це питання?

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую за надзвичайно важливе запитання. Укриття і безпека наших дітей є безумовним пріоритетом для нашого уряду. Ми розуміємо, що показники бюджету формувалися в умовах компромісу, коли є планування, намагаємося закрити всі соціальні потреби різних галузей.

Конкретно щодо укриттів. Дійсно на цей рік на укриття було виділено 6 мільярдів гривень. У проєкті Державного бюджету України на 2027 рік закладено менше видатків, але ми разом з комітетом Верховної Ради України і Міністерством фінансів вже працюємо над пошуком можливих резервів для збільшення цієї суми, щоб покрити цю потребу.

Де є потреби і виникають проблеми? Колеги, думаю, ви всі розумієте, що кожне протирадіаційне укриття, а саме такі будуються за державний кошт, будуються довгий час, як правило, до двох років. Тому крива використання субвенцій не є лінійною і не зростає одночасно, вона коливається від сезонів і змінюється. Наступного сезону ми плануємо продовжити насамперед ті будівництва, які були розпочаті у 2025–2026 роках, щоб звітувати не про початок будівництва нових укриттів, а про завершене будівництво об’єктів, які дадуть можливість нашим дітям навчатися у безпечних умовах.

Ворог поруч, і навіть після перемоги чи якоїсь домовленості про перемир’я він залишатиметься поруч. Очевидно, нам потрібно розвивати багаторічні програми на десятиліття щодо будівництва укриттів у мистецьких закладах, закладах освіти і культури. Ми в пошуках відповіді на це питання, сподіваємося, знайдемо його разом з депутатами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна, депутатська група «Партія «За майбутнє».

СКОРОХОД А.К., *член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»)*. Після мого виступу в середу щодо морської галузі до мене не підійшов чи не подзвонив мабуть тільки лінивий. Я дуже вдячна за це. Але до мене не треба нікого присилати, я й так розумію, що не треба розхитувати ситуацію всередині країни під час війни.

Я щиро вдячна за призначення профільного заступника, який очолить морську галузь. Він провів зустрічі, пообіцяв, що викорінить всю ту корупцію, яка є на сьогодні. Щиро вдячна за професійну людину, яку призначили на цю посаду.

У мене два запитання. Перше. Коли будуть звільнені всі корупціонери в МАРАДі?

І друге. Пане Прем'єр-міністре, скажіть, навіщо ви створюєте нову наглядову раду в АМПУ, яка там абсолютно не потрібна? Навіщо нам чергова годівниця для тих, хто нічого не робить? Коли буде ліквідована рада в УДП, яка теж не відіграє жодної ролі, тільки пилить бюджет?

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф., *Прем'єр-міністр України*. Добрий день! Дякую за запитання. Прошу міністра інфраструктури Калашника відповісти на ці запитання.

КАЛАШНИК М.В., *міністр з відновлення, інфраструктури та транспорту України*. Дякую за звернення і запитання. Дякую за високу оцінку роботи міністерської команди. Роботи багато, ми будемо виконувати її якнайкраще. Щодо звільнення корупціонерів. Усі звернення, ініціативи, інформація, що отримуються від засобів масової інформації, через депутатські звернення, спрямовуються до правоохоронних органів для перевірки і проведення об'єктивних розслідувань для підтвердження фактів. Якщо є інформація, що людина може бути причетною до корупції, її відсторонюють, як відбулося з керівником Адміністрації судноплавства.

Щодо створення наглядової ради АМПУ. Це обов'язок держави, передбачений Законом «Про управління об'єктами державної власності» та підзаконними актами. Тому ця робота ведеться. Завдання наших міжнародних партнерів в тому, щоб держава ставила цілі в особі міністерства, а наглядова рада контролювала ефективність їх виконання керівником, який проводить щоденну роботу на місці.

Тому ще раз дякую за високу оцінку. Роботи багато, і ми неодмінно з нею справимося якнайкраще, прислухаючись до порад експертів зовні та в комунікації з народними депутатами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Саврасов, депутатська фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Питання до Сергія Федоровича Корецького. Перше. Як уряд планує закривати бюджетну діру, про яку говорив і Зеленський, і міністр фінансів, використовуючи такі слова, як фінансова катастрофа? Ви кардинально обмежуєте видатки, разом з тим у проєкт Державного бюджету України на 2027 рік ви знову заклали свої піар-проєкти, типу кешбеків, скринінгів, «дорожнього крадівництва», підвищення зарплат тиловим силовикам. Конкретне запитання: чи виключите ви ці безглузді на зараз трати з проєкту бюджету на наступний рік?

Друге. Принцип верховенства права, боротьби з корупцією є одним із умов надання Україні європейського кредиту в розмірі 90 мільярдів євро. Коли уряд подасть законопроєкти, необхідні для виконання плану «Качки – Кос»? Будь ласка, точна дата, коли уряд внесе законопроєкт про реформу ДБР.

І насамкінець. З цієї трибуни уряд доповідав, що з електрикою все буде о’кей, але в реальному житті не так. Запитання третє, дуже просте: чому ви досі не побудували, не захистили альтернативні шляхи доставки електроенергії?

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. По порядку. Щодо фінансової ситуації. Давайте 2026 рік – окремо, 2027 рік – окремо, бо ви все звели в одне ціле. Користуючись можливістю, хочу подякувати всім народним депутатам, які на цьому пленарному тижні прийняли надважливі закони. Щиро дякую, що ви дослухались, і ми спільними зусиллями в діалозі знайшли компромісні рішення і проголосували. Що це на ділі? Це відкриває нам можливість оформлювати необхідні документи для подачі в Єврокомісію, і до кінця року отримати частину (підкреслюю, це дуже важливо), лише частину тих коштів, які вкрай необхідні для закриття фінансового дефіциту 2026 року. Ми потроху починаємо відпускати ті кошти, які були тимчасово призупинені, з розумінням того, що гроші надійдуть частково за прийняті закони, і з надією на те, що наступні пленарні тижні будуть так само конструктивними, якісними і результативними.

Точно можу сказати, що немає жодної зупинки, жодних невиплат у секторі оборони, як і обіцяли. Тому є стриманий оптимізм, що спільними зусиллями ми це все доробимо в 2026 році. Уряд виконав всі без виключення обіцянки. До 15 жовтня, і я особисто тут обіцяв: постанови, регламентні документи, резолюції тощо, все буде зроблено, і воно зроблено. Тепер залишилися законопроєкти, які спільними зусиллями ми також маємо прийняти.

З приводу плану «Качки – Кос» і…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже наступний блок відповідей.

Юрченко, депутатська група «Відновлення України».

ЮРЧЕНКО О.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Андрію Петровичу, вітаю вас у парламенті. Хочу зазначити, уряд заблокував гроші громад на рахунках казначейства, в результаті чого страждають критичні статті видатків, у тому числі й освіта.

Наприклад, у деяких громадах припинено підвіз дітей до школи, що фактично ставить під загрозу взагалі весь освітній процес. Ситуація насправді є критичною. Крім того, інтенсивність дронових ударів зросла і нерідко заклади освіти отримують пошкодження вікон, даху. Як це ремонтувати? Кошти заблоковані. А це, по суті, зупиняє освітній процес. Щодо цих питань рішення потрібно приймати терміново. Чи відомо міністерству про такі випадки, і яка їх кількість? Що робити, щоб забезпечити ці критичні статті видатків і сам навчальний процес?

І запитання до Сергія Федоровича. Коли буде знято блокування? Як він бачить функціонування громад за відсутності грошей?

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую за запитання. Колеги, щойно Сергій Федорович наголосив на цьому питанні. Ми всі чудово розуміємо економічну ситуацію, якою викликані призупинення певних платежів. Принагідно від всієї нашої команди хочу подякувати за конструктивну співпрацю і підтримку парламенту усіх необхідних євроінтеграційних законопроєктів, щоб мати можливість отримати кошти. Як сказав Сергій Федорович, маємо оптимістичні прогнози, стриманий оптимізм, що незабаром, отримавши відповідні надходження, ми зможемо розблокувати ці моменти.

Стосовно реалізації освітньої діяльності там, де зараз виникають проблеми. Ми на постійному зв’язку з головами ОВА і профільними заступниками, які швидко втручаються, застосовують резерв, щоб підвезення дітей до шкіл не зупинялося, хоча такі випадки нам відомі. Там, де виникла така проблема і обласна військова адміністрація розв’язує питання з використанням резервного пального для шкільних автобусів, ми рекомендуємо використовувати дистанційну форму навчання.

Одразу у своєму виступі я наголосив, що ми живемо в непередбачуваних умовах. Кожен ранок ми починаємо з якоїсь екстраординарної ситуації. Міністерство освіти і науки на початку навчального року вийшло з рекомендаціями, в яких запропонувало низку сценаріїв, як може діяти школа в тих чи інших екстраординарних умовах. Ми хочемо, щоб школи мали напрацьовані, відпрацьовані сценарії, і кожен ранок починався не з нуля, а з пошуку відповіді. Якщо є проблеми з перебоєм інтернету, можливий перехід на дистанційну форму з використанням платформи «Всеукраїнська школа онлайн». Ми запропонували варіанти, як можна навчати дистанційно, в укриттях, і якщо сталася халепа, перейти на «Всеукраїнську школу онлайн» на день-два чи на скільки треба або на конкретний урок, щоб доопрацювати його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давидюк, фракція «Голос».

ОСАДЧУК А.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Прошу передати слово Давидюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Давидюк Микола. Будь ласка.

ДАВИДЮК М.І., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Дякую, шановний Олександре Сергійовичу. Для українців освіта – це цінність, а для росіян освіта – це загроза. Саме тому ці маргінали завдають геноцидальних ударів по нашій системі освіти, по книгах (нагадаю, знищено 13 мільйонів книг), завдають ударів по наших школах, університетах.

І тут до вас, пане міністре, запитання. Які механізми підтримки прифронтових і переміщених університетів наразі використовуються, які із них дають результат? Чи вдалося стабілізувати їхнє фінансування, зберегти викладацькі команди – історію щодо підтримки вступу?

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую за надзвичайно важливе запитання. Колеги, сьогодні у нас вся розмова про те, як нам знайти механізми розв’язання проблем, викликаних війною. Ми працюємо над цим, і найкращий результат можемо показати у комбінації декількох рішень. Насамперед це адресна фінансова підтримка прифронтових громад і закладів освіти на прифронтових територіях. Я кажу і про школи, і про університети. Ми запровадили так званий прифронтовий коефіцієнт під час вступу до закладів вищої освіти на прифронтових територіях.

У 2025 році університети на прифронтових територіях та релоковані отримали додатково 450 мільйонів гривень цільової допомоги, в 2026 році мають

плюс 10 відсотків до типового фінансування. Тобто ці університети отримують за формулою, як усі, плюс ще 10 відсотків.

Проєкт про коефіцієнти підвищення, про який я згадував, дозволить декільком прифронтовим громадам стати лідерами з набору в цьому році. Тобто якщо взяти топ-п'ять, із них три прифронтові регіони – це і Харківщина, і та сама Одеса. Тобто це спрацювало.

Чи є проблеми? Звичайно. Ми й далі будемо продовжувати адресно-фінансову підтримку, знаходити інші підтримуючі механізми, щоб університети і школи працювали. Нагадаю, на сьогодні для вчителів, які працюють на прифронтових територіях і в складних умовах, є окрема щомісячна доплата у розмірі 2 тисячі 600 гривень. Маємо окремі проєкти щодо наукової підтримки закладів вищої освіти на прифронтових територіях. У 2026 році було виділено 100 мільйонів гривень на конкурс наукових проєктів МОН. Для нас це є надзвичайно важливим пріоритетом, тому що там не має зупинитися життя. Ворог хоче нас вижити звідти, а освіта – це один із тих якорів, який тримає свідомих, сміливих українців у своїх містах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець)*. Луганщина, депутатська група «Довіра». Пане Прем'єр-міністре, переселенці не можуть жити в реєстрах та програмах, їм потрібне житло, їм потрібні квартири. Скажіть конкретно, скільки родин ВПО у 2027 році реально отримають ключі від житла? Коли запрацює прозора загальна державна черга, і чи зможе кожна людина побачити в ній своє прізвище? Якщо уряд не може назвати кількість квартир і родин, тоді що саме фінансується: житло для людей чи чергова державна програма? Назвіть одну цифру, скільки родин ВПО отримають ключі від житла до кінця 2027 року?

Дякую за повну відповідь.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Прошу міністра у справах громад Безгіна відповісти на ці запитання.

БЕЗГІН В.Ю., *міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України*. Добрий день, колеги! Дякую, пане Прем'єр-міністре. Дякую, пане Вельможний, за запитання. Щодо проєкту Державного бюджету України на 2027 рік. У випадку житла для ВПО, коли ми кажемо про наших представників з тимчасово окупованих територій, думаю, вас здебільшого турбує саме це, то ми розраховуємо на кошти міжнародних партнерів. Наразі з боку уряду ведемо перемовини щодо додаткового внеску у розмірі 70 мільйонів євро. Звісно, цього недостатньо для повного обсягу черги. Але давайте детальніше про чергу. У цьому році ми охопили трохи більше ніж 3 тисячі 200 родин, вичерпавши

кошти, закладені в державному бюджеті на програму ваучерів для ВПО з ТОТ. Так само ми ведемо перемовини про додаткове фінансування з боку Світового банку на цю програму. Але ми всі знаємо, що поточна черга згідно з поточним регулюванням включає в себе тільки дві категорії: безпосередньо учасники бойових дій, які є ВПО з ТОТ, і люди, які набули ушкоджень внаслідок бойових дій. Щодо включення всіх категорій ВПО в цю чергу, ми наразі ведемо внутрішні консультації. Але треба чесно оцінювати, що наявного фінансового ресурсу в державному бюджеті для того, щоб забезпечити всіх, станом на зараз, недостатньо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Захарченко, фракція «Слуга народу».

ЗАХАРЧЕНКО В.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 31, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Ковальчуку Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановний пане міністре, шановні колеги! Дякую міністерству за провадження розпочатих реформ у сфері освіти і науки в ці складні періоди воєнного часу.

У мене два коротких запитання. Перше. Без розвитку сучасної науки жодна європейська країна не може бути повноцінною і такою, яка заслуговує на повагу і розвиток. Які конкретні кроки сьогодні застосовані або передбачені Міністерством освіти і науки для підтримки української науки?

І друге. Підвищення зарплат вчителям – це дуже важливий і правильний крок. Водночас ми чуємо сигнали від громад про те, що субвенцій не вистачає і часто приходиться застосовувати або використовувати гроші місцевих бюджетів. Які програми міністерство, уряд планують, щоб підтримати і вчителів, і не навантажувати наші громади?

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую за запитання. Наука є одним із пріоритетів нашої діяльності, бо розуміємо, що розвиток будь-якої держави, нації, неможливий без наукового фундаменту. Це ніким не дискутується. На сьогодні всі наші кроки спрямовані на те, щоб наша наука переорієнтувалася на обороноздатність і технологічну незалежність нашої країни, стала допомогою нашій економічній стабільності і нашим захисникам.

Цього року ми впровадили низку масштабних ініціатив, зокрема: 3 мільярди гривень спрямували на нову базову модель фінансування науковців університетів та інституцій за результатами їх діяльності; додатково 1 мільярд гривень – на створення оборонних дослідницьких центрів у провідних університетах України, щоб вони працювали саме на наших захисників і разом з тим напрацьовували свої нові наукові школи або посилювали старі; додатково спрямували 300 мільйонів гривень на прикладні розробки безпекового сектору, з яким працюють наші науковці; окремо 200 мільйонів гривень спрямували на національну систему дослідників для додаткової індивідуальної підтримки кожного дослідника, який бере участь і показує власні індивідуальні гарні показники. Окрім того, я вже казав, 100 мільйонів гривень ми не тільки запроєктували, а й реалізували в університетах на прифронтових територіях. Ми спеціально виокремили прифронтові університети, оскільки розуміємо важливість розвитку науки там.

Окремий проєкт – підтримка аспірантів. Але кошти виділяються не всім, а виключно за окремі досягнення. Це проєктна аспірантура для хіміків, фізиків, біологів, для тих, кого нам не вистачає.

Стосовно другого вашого запитання. Наприкінці вересня уряд прийняв відповідну постанову, яка змінила заробітну плату, де чітко…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець, фракція «Батьківщина».

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Пане Прем'єр-міністре, дякуємо вам, що вчора уряд нарешті призначив профільного заступника міністра освіти і науки, який відповідатиме за напрям загальної середньої освіти (школи). Це дуже важливий сигнал, бо саме він за посадовими обов'язками має займатися тим, про що говорив в доповіді міністр, – харчуванням, організацією шкільного навчання тощо.

Пане міністре, у мене до вас два запитання. Перше стосується шкільного харчування. Погоджуюся з вами, ініціатива позитивна. Але держава на харчування школяра виділяє 50 гривень в день, решту має докласти територіальна громада. Тут є проблема. Дайте доручення новопризначеному профільному заступнику, нехай з цим розбереться. Не всюди є обладнання, кухарі, які не можуть працювати за зарплату у розмірі 9 тисяч гривень.

І друге. Щодо вищої освіти, зокрема обрання ректорів наглядовими радами. Чи буде продовжений цей експеримент, і де тут європейськість? Є проблема. Треба дати можливість колективам обирати ректорів, як це було раніше.

БУТЕНКО А.П. Дякую за запитання. Колеги, як я вже казав, реформа харчування надзвичайно об'ємна, велика і тільки на своєму початку. Ми бачимо ті чи інші проблеми і зокрема ту, про яку ви сказали. Держава виділяє від 50 до 65 гривень, залежно від категорії учнів, решта суми є підтримкою громад. Так, ситуації різні: як надзвичайно велика підтримка від громади, так і інші спроможності. Тому ми вивчаємо можливості для перерозподілу коштів. Вибачте, наразі лише п'ятий тиждень цієї реформи, є над чим працювати. Дякуємо за підказки, будемо на це звертати увагу.

Але звертаю вашу увагу, що мета реформи не просто харчувати дитину, хоча в цих умовах це надзвичайно важливо, а показати шлях до культури здорового харчування, змінити харчові звички на все життя.

Стосовно вашого другого запитання. А, вибачте, повернуся до першого запитання щодо харчоблоків. Разом з нашими європейськими партнерами ми зробили величезні кроки до модернізації харчоблоків. Понад 2 тисячі проєктів реалізовано, побудовані гарні сучасні харчоблоки з новим обладнанням, які часто можуть забезпечувати не лише одну школу, а й декілька шкіл навколо. Є гарні приклади, які ми також будемо підтримувати спільно з європейськими партнерами, – фабрики-кухні, які забезпечують одну або декілька громад. Одна із них уже функціонує у Бучі, точно така будується на прифронтовій території.

Щодо рад. Експеримент закінчився вчора, уряд заслуховував його результати. Хочу всіх заспокоїти, експеримент і проводиться для того, щоб визначити його сильні або слабкі сторони. Він тривав трохи менше двох років. Його результати оцінювати в проміжних етапах, що він точно провалився або точно досяг успіху, як на мене, зарано. Поки ми виставили на громадське обговорення проєкт про продовження ще на два роки цього експерименту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу записатися на друге коло на запитання від фракцій і груп. Ще є можливість поставити пару запитань.

Юрченко, депутатська група «Відновлення України».

ЮРЧЕНКО О.М. Прошу передати слово Тищенку Миколі Миколайовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Миколо Миколайовичу.

ТИЩЕНКО М.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* На землях оборони держава щороку втрачає 400 мільйонів гривень, а це зарплати військових. Шановні колеги, ми шукаємо кожну гривню для армії, а тут держава щороку може недоотримувати 400 мільйонів гривень через непрозоре використання земель оборони. За офіційними даними 2021 року 41 тисяча 786 гектарів землі оборони використовувалися для…

Прем’єр-міністре, хочу вас запитати, коли буде виконано ваше розпорядження від 19 жовтня, яке ви давали? До міністра оборони Хмари є дуже багато запитань. Ви знаєте, що там блокується. Керівник Головного управління капітальних вкладень Міністерства оборони Олексій Юрійович Перевезенцев блокує цю роботу. Ми як народні депутати і мої виборці незадоволені його діяльністю.

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Прошу Міністерство оборони дати відповідь.

ГАЛАН Л.М., *заступник міністра оборони України*. Дякую за запитання. Додатково ще його опрацюємо. Питання земель оборони, загалом аналіз ресурсів, які є в системі оборони, окреме питання.

Хочу зазначити, що при Міністерстві оборони діє Громадська антикорупційна рада, з якою ми неодноразово співпрацювали щодо питання такого ресурсу як земля. Без проблем, долучимо до дискусії, яку зараз маємо в міністерстві з приводу цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скрипка, фракція «Слуга народу».

СКРИПКА Т.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Олександру Санченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Санченко. Будь ласка.

САНЧЕНКО О.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Пане міністре, я як людина, яка опікується молодіжною політикою, хочу подякувати вам за те, що буквально за перші декілька тижнів своєї роботи ви зустрілися з молодіжною радою при вашому міністерстві. Упевнений, залучення молоді точно допоможе зробити нашу освіту кращою. Принагідно дякую всім міністерствам, які мають молодіжні ради, а також новопризначеним міністрам Безгіну, Маслову, Калашнику, які вже в процесі створення молодіжних рад у своїх міністерствах, а пану Прем’єр-міністру за увагу до молодіжної політики. Знаю, планується засідання Національної ради з питань молоді ближче до кінця цього року.

Тепер запитання. Забезпечення студентства якісними гуртожитками, житлом дуже важливо. Знаю, Міністерство освіти і науки вже напрацьовує довгострокові системні рішення. Водночас планується *Ukraine Recovery*

Conference, і я хочу закликати пана міністра і Прем'єр-міністра, якщо це буде можливо, бо це дуже важливо, підготувати якісь конкретні проєкти, які можна було б винести на…

БУТЕНКО А.П. Дякую, пане Олександре, за запитання. Я зрозумів вашу думку. Дякую за високу оцінку нашого міністерства. Ми всі намагаємося працювати з молоддю. Взагалі бачення всієї команди уряду, якщо мені дозволено про це сказати, – співпрацювати з громадами, стейкхолдерами, інакше ми не зможемо працювати ефективно. Тому дякую, що ви помітили і високо оцінили цю співпрацю, будемо її продовжувати.

Стосовно вашого запитання. Так, разом з Міністерством у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України, Міністерством з відновлення, інфраструктури та транспорту України за сприяння Міністерства молоді та спорту ми напрацьовуємо низку фундаментальних змін до законодавства. У нас є проєкт плану, який обговорювався на найвищому рівні, про державно-приватне партнерство з реорганізації гуртожитків. Маємо величезну кількість гуртожитків (близько тисячі), в яких живе різноманітний контингент студентів, різного підпорядкування, і в різному стані. Держава це робитиме довго. Тому нам потрібні системні зміни до законодавства, які відкрили б державне приватне партнерство в цій сфері. Зокрема, сьогодні о 12-й годині на рівні заступників міністрів відбуватиметься чергова координаційна нарада з цього приводу, щоб уже говорити про поправки. І ми повернемося з цим проєктом до відповідних комітетів парламенту щодо його підтримки і можливості реалізації.

Стосовно *Ukraine Recovery Conference*. Тут наші думки також співпали. Під час зустрічей зі своїми візаві – закордонними колегами мене запитують про цей захід, який буде взимку, і які теми нас цікавлять. І ми так само говоримо про відбудову, у тому числі й гуртожитків, бо багато хто готовий вкладатися саме в соціальну сферу. Ми даємо таку можливість, показуємо варіанти і можливі проєкти, де це можна зробити швидше або зробити фундаментально, наприклад, на прифронтових територіях з потужними шелтерами.

Тому дякую за цю ідею…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, час завершився. Зараз перейдемо до запитань народних депутатів. І почнемо з запитання заступниці Голови Верховної Ради України Олени Костянтинівни Кондратюк. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую, Олександре Сергійовичу. Пане міністре, дякую вам за сьогоднішню доповідь. Хотіла б торкнутися ще одного дуже важливого питання стосовно освіти українських дітей, які тимчасово перебувають за кордоном. Це дуже важливо. За оцінками вашого міністерства

спільно з Рахунковою палатою зроблений звіт, який вказує на те, що на вересень 2026 року за кордоном навчається від 320 до 400 тисяч українських дітей. Мої запитання такі.

Перше. Чи використовуються всі можливі механізми щодо реінтеграції наших дітей, зокрема спрощення системи щодо визнання дипломів і таке інше під час виконання закону, який був прийнятий минулого року?

Друге. Наскільки просунулася можливість вивчати та складати іспити з української мови як другої іноземної нашим дітям за кордоном? Це спростить їхню можливість і навчатися, і залишатися в системі координат нашої освіти, тобто спрощеної системи для них там. Я знаю, бо багато домовлялася про це з польськими школами (близько 45 польських шкіл долучилися), до цієї пропозиції долучилися декілька шкіл Великої Британії, Австралії, наразі Франція проявила свою активність у цьому, витіснивши здачу іспитів з російської мови як другої державної для наших дітей. Думаю, в цьому питанні має бути особливий зв'язок з нашими дітьми, міністерствами освіти за кордоном, зокрема країн Європейського Союзу, бо це важливий момент в тому, як ми мусимо утримати наших дітей за кордоном в системі координат української освіти. Я вже не кажу про величезні проблеми, коли частина наших дітей взагалі ніде не обліковуються за кордоном, про що ми говоримо з нашими партнерами. Тобто вони не навчаються ні в школах за кордоном, ні в наших школах в режимі онлайн. Це величезний геп, який ми зараз маємо.

Якщо можна, окресліть, будь ласка, систему шкільної освіти за кордоном для наших дітей.

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую за слушне запитання. Я планував про нього сказати в доповіді, але за браком часу не встиг. Інформую, що це питання для нас також є одним із пріоритетів, про який казав, коли зустрічався з фракціями як кандидат на посаду міністра. Наші діти за кордоном – це українські діти, і ми мусимо зробити все, щоб вони, коли закінчиться небезпека, війна, повернулися в Україну і розвивали українську економіку. На наш погляд, освіта є тим ланцюжком, мотузочком, як завгодно кажіть, що допомагає їм зберігати зв'язок з Україною.

Так, декілька сот тисяч дітей зараз навчається в країнах свого перебування, і навантажувати їх повноцінним навчанням в українській школі надзвичайно непросто, бо дитина перевантажена. Ми запропонували українознавчу компоненту, яка реалізовується в інших країнах. Її можна проходити як на базі верифікованих осередків, що діють в інших країнах, яких понад 120, верифікованих Міністерством освіти і науки, так і дистанційно через українські школи, що працюють в дистанційному форматі. Як це відбувається? У вільний від основного навчального процесу час діти вивчають українську мову, історію України, географію України, культурологічні дисципліни і деякі інші предмети, які самі обрали. Згідно з домовленостями це дозволяє нам у спрощеному режимі визнати навчання, яке дитина отримала за кордоном, у країні перебування, додати

до нього українознавчий компонент, щоб вона могла отримати український атестат про закінчення школи. Це відкриває нашим дітям можливості вступу до українських університетів. Ми працюємо і з релігійними громадами, щоб в їх школах, куди діти приходять на навчання, зберігалися українські ком'юніті. Ми багато працюємо над постачанням книг для них.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів записатися на запитання. Павліш, фракція «Слуга народу».

ПАВЛІШ П.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Гришиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Гришина. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Хочу звернути вашу увагу, що рік тому, приблизно в цей час, попередній уряд разом з парламентом зробив майже неможливе як для воєнного часу, і що не робилося багато років, – визначив фінансування системи освіти і науки другим пріоритетом після війська. В умовах війни ми віднайшли 64,6 мільярда гривень, щоб підняти заробітні плати наших освітян. Окрім того, Верховна Рада внесла зміни до законів, якими відпустила оплату праці освітян, що фінансується із місцевих бюджетів.

Хочу подякувати уряду і вам особисто за продовження цієї роботи і закликати вас не зупинятися, активізувати її, скоординувати громади та допомогти досягти нашої спільної мети, щоб всі освітяни і науковці країни, незалежно від джерела фінансування, отримали реальне підвищення заробітних плат і в пропорційній формі.

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую, Юліє Миколаївно, за запитання. Це дуже важка і непроста робота, тому що треба знайти компроміс між урядом, громадами, профспілками і парламентом. Ми вже працюємо, і я зустрічався з профспілками для обговорення можливих варіантів, але не встиг відповісти на запитання колеги, яке було декілька хвилин тому, стосовно зарплати. Оскільки ви підняли це питання, хочу наголосити на одному моменті, бо звучало питання про зарплату не вчителів, а працівників дошкільної освіти, інших наших колег.

Шановні колеги, щоб менше навантажувати бюджети громад і мати компромісне рішення, Кабінетом Міністрів прийнята постанова № 1078, в якій запропонували громадам нову тарифікацію і новий підхід до оплати праці вчителів, які перебувають у їхньому підпорядкуванні. Хочу наголосити, велика

кількість громад це виконала, і близько 40 відсотків вчителів уже отримують підвищену зарплату за рішенням своїх громад. Це Львівщина, Донбас, інші регіони.

Разом з тим хочу звернутися до лідерів громад. Ми готові надавати консультації, показувати, як можна використати й оптимізувати ті чи інші кошти, щоб вчителі отримали підтримку в кожній громаді відповідно до постанови № 1078. Ті надбавки, про які ми вже сьогодні декілька разів згадували, і перерахунок зарплат збільшили ПДФО у громадах, які також можна використати на підвищення зарплат, поки ми спільно з комітетом, парламентом не напрацюємо новий законопроєкт.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Леонідівна Сірко. Будь ласка.

СІРКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Добрий день, колеги! У мене запитання до пана Прем'єр-міністра Корецького. 7 жовтня була затверджена постанова Кабінету Міністрів щодо експериментального нового будівництва водних переправ, яка передбачає скасування всіх експертиз, а не тільки екологічних, і проєктування під час будівництва переправ і мостів. У Києві фактично вже почалося будівництво двох переправ через Дніпро.

У мене до вас запитання. Скажіть, будь ласка, хто нестиме відповідальність за будівництво переправ без проєктів, коли верхня частина Києва після дощів плаватиме, а нижня – залишиться без води? І це тільки на дві переправи за відсутності коштів виділяється 5 мільярдів гривень. Але вони є настільки простими, що розбиваються…

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Уряд нестиме відповідальність, як і за все інше, займаючись усім управлінням держави. Чітко розуміємо, що таке слово «відповідальність», точно це усвідомлюємо.

Далі. Безумовно, робота щодо будівництва ведеться разом з науковцями, архітекторами, профільними відомствами, їх керівництвом, які за це відповідають (судноплавство, екологія, все, що з цим пов'язано). Наразі уряд під час прийняття рішень вибирає між поганим і дуже поганим. Повномасштабна війна триває п'ятий рік, треба швидко приймати непопулярні, складні рішення, що ми і робимо. Занепокоєння ваше абсолютно справедливе. Ще раз дякую за це запитання, закцентуємо на цьому увагу.

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України, яке цим питанням опікується, дуже системно до цього підходить. Робимо все паралельно. Бо якщо будемо робити послідовно, то не зробимо нічого. Дякую за акцент. Усвідомлюємо, розуміємо, будемо мінімізувати негативні наслідки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Федієнку Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Федієнко.

ФЕДІЄНКО О.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* У мене запитання до Прем'єр-міністра! Шановний Сергію Федоровичу…

Зупиніть мій час, будь ласка, бо відволікають Прем'єр-міністра. Увімкніть час спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександре, давайте, я вирішуватиму зупиняти час чи…

ФЕДІЄНКО О.П. Вибачте, добре, о'кей.

Шановний Сергію Федоровичу…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре, почекайте.

ФЕДІЄНКО О.П. Вибачте. Дивіться, ну що це таке…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре, почекайте.

Пане Антон Яценко, займіть своє місце, будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П. Зупиніть час. Пане головуючий, дайте, будь ласка, час спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вам все дамо.

ФЕДІЄНКО О.П. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Закликаю до порядку в залі.

Будь ласка, поставте Федієнку час спочатку. Запитання до Прем'єр-міністра.

ФЕДІЄНКО О.П. Шановний пане Прем'єр-міністре! Згадаю слова Президента: воюй або працюй. Жодна притомна людина не ставить під сумнів необхідність збільшення ефективності процесу відновлення боєздатності. Але

проєкт постанови від 13 жовтня, який розроблявся без належних консультацій як з профільним комітетом, так і з парламентом, створює надзвичайно серйозні проблеми для оборонно-промислових підприємств та інших критично важливих підприємств.

Нагадую, ця історія в попередньому уряді вже була, її було скасовано. Я та колеги вимагаємо скасувати необґрунтоване рішення Кабінету Міністрів від 13 жовтня, відновити з Верховною Радою консультації щодо правил надання бронювання. Ми голосували за вас і за міністрів, не голосували за координаційні центри. Не перекладайте відповідальність на них. Досить часто я буваю на фронті, і постійно чую від військових: коли внесуть законодавчі зміни про покарання за ухилення від мобілізації та СЗЧ? Може, варто звернути…

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Проєкт постанови в процесі опрацювання, він обов'язково буде доопрацьований, ухвалений і оприлюднений як постанова. Ніякої зради тут немає. Усі деталі тоді, коли будуть оприлюднені і прийняті всі відповідні рішення. Той скепсис, який у суспільстві обговорюється, не має підстав, жодних офіційних рішень. Наразі немає що критикувати. Але те, що система мобілізації і бронювання підлягає вдосконаленню, – це беззаперечний факт, що Генштаб потребує військових, – теж факт. Тому саме так ми зараз і працюємо. Немає за що переживати критичним підприємствам оборонного та енергетичного комплексів. Точно можу сказати з великою впевненістю, що для людей цих підприємств, цих виробництв не буде жодних радикальних змін.

Тому прошу не маніпулювати, і це я зараз не до вас особисто, тому що є дуже багато спекуляцій і маніпуляцій з цього приводу. Як тільки будуть прийняті рішення, вони належним чином будуть оприлюднені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стріхарський Андрій Петрович. Будь ласка.

СТРІХАРСЬКИЙ А.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 196, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Качурі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Сумщина. Шановний Андрію Петровичу, принагідно від усіх колег народних депутатів Сумщини дякую вам за

підтвердження вашої поїздки до нашого прикордонного регіону, в якому є величезні проблеми в освітній та інших сферах. Чекаємо на вас.

Сьогодні моє запитання про наше майбутнє – інженерів, медиків, педагогів, фахівців природничих спеціальностей. Саме в ці професії вкладаються всі світові економіки. Якщо ми хочемо рухатися далі, бути передовою країною, маємо вкладати кошти саме в ці галузі. Це роблять Сполучені Штати Америки, Китай, інші країни.

Скажіть, будь ласка, Міністерство освіти і науки має в цьому пріоритет? Які саме ресурси спрямовуються на фінансування цих професій, як ви бачите їх майбутнє?

БУТЕНКО А.П. Пане Олександре, дякую всім народним депутатам Сумщини. Сподіваюся, в наступний вівторок ми відпрацюємо з освітянами Сумщини всі наболілі питання, разом шукатимемо відповіді на те, про що я сьогодні кажу. Тільки у співпраці парламенту, уряду і громади ми досягнемо успіху.

Стосовно вашого запитання щодо підтримки пріоритетних напрямів. Колеги, думаю, багато хто із вас бачив результати вступної кампанії. Серед українських абітурієнтів найбільшої популярності набула спеціальність «Менеджмент». І це є вибір людей за їхні кошти. Але що підтримала держава, на що саме зорієнтувала державні кошти?

Ми запропонували декілька рішень, які системно на це впливають. Насамперед підвищений коефіцієнт того, що потрібно для оборони і економіки країни. Це фахівці з фізики, хімії, інженерії, будівництва. Тому й рейтинг вибудовувався так, що за рахунок фінансування держави на першому місці є вчителі, психологи, будівельники, електроінженери. Виділяються спеціальні гранти на підтримку цих професій. Тобто ті, хто має позитивні показники НМТ, але не пройшли на бюджетні місця, отримують компенсацію від держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павловський Петро. Будь ласка.

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Доброго ранку! У мене запитання до Прем’єр-міністра. Сергію Федоровичу, на даний час гостро стоїть питання наповнення державного бюджету. З моменту вашого призначення на посаду я двічі звертався до вас з депутатським зверненням, порушував питання припинення продажу контрафактних цигарок, тютюнових та алкогольних виробів у місті Харкові. На жаль, результат виявився нульовим. Я прошу вас протягом тижня вжити відповідних заходів і припинити продаж контрафактної продукції в місті Харкові.

Хотів би запитати: чи готові ви понести персональну відповідальність за невиконання мого прохання?

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Я вже неодноразово говорив про відповідальність. Досить вже цим маніпулювати. Уряд і я особисто несемо повну відповідальність. Це перше.

Друге. Щодо контрафакту цигарок, несплати податків, акцизу і тіньового ринку. Усвідомлюємо цю проблему. Більше того, мав зустріч з операторами, гравцями ринку, керівництвом БЕБ. Є чіткий план. Як ви вже бачили, є перші результати. Я дуже вдячний і народним депутатам, і Бюро економічної безпеки, яке зараз сфокусоване, зокрема і на цьому питанні. Маю надію, буде чіткий результат. Але така проблема існує, визнаємо її, усвідомлюємо.

Конкретно щодо Харкова. Зверну особливу увагу на Харків, Харківську область. Але проблема існує не лише в окремому регіоні. Це загальноукраїнська відома проблематика, ми нею займаємося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Прошу передати слово Олександру Сухову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов. Будь ласка.

СУХОВ О.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець)*. Шановний пане Прем'єр-міністре! Напередодні зими, коли держава мала б робити все можливе для захисту людей, які втратили свої домівки через російську агресію, міністр освіти і науки підвищує плату за проживання переселенців у гуртожитках № 2 та № 8 Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Люди, які пережили окупацію, обстріли, втратили майно та були змушені рятувати свої родини, знову опинилися перед загрозою, але вже не через російські ракети, а через рішення, ухвалені міністром освіти і науки.

Скажіть, у нас що, державна політика добивати фінансово українців, яких росія позбавила домівок? Уряд має розуміти, що гуртожиток для багатьох переселенців – це останнє місце, де вони можуть пережити зиму. Чи готовий уряд негайно перевірити законність цього рішення, зупинити підвищення плати та не допустити виселення переселенців напередодні зими?

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую за запитання. Колеги, закликаю всіх до конструктиву. Міністерство освіти і науки, якби й хотіло підвищити плату

в конкретному гуртожитку, то немає таких повноважень. Готові негайно розглянути цю проблему, розібратися, що відбувається.

В Україні діє понад 400 закладів вищої освіти різної форми власності. Вони самостійно приймають свої рішення щодо форми власності (державна, комунальна чи приватна) відповідно до тих чи інших критеріїв і норм. Я вивчу ситуацію, готовий зустрітися і отримати від вас інформацію для глибинного вивчення цієї проблеми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Моє перше запитання до міністра освіти і науки. У своєму виступі, я його дуже уважно слухав, ви сказали, що укриттями будете займатися з наступного сезону. Що ви мали на увазі «з наступного сезону»? Це коли вас уже не буде, а буде хтось інший, чи є прив'язка, до якоїсь дати?

І друге запитання до Прем'єр-міністра. Сергію Федоровичу, розгляньте, будь ласка, питання щодо укриттів, воно болюче. Кожен орган, Міністерство освіти і науки, Міністерство внутрішніх справ, громади, Верховна Рада України також не мають укриттів, всі цим питанням займаються самі. Може, розробити програму уряду, підключити фахівців, які наповнюватимуть за міжнародні кошти цей фонд і будуватимуть укриття за потребами, правильно, за ГОСТами, щоб це було централізовано.

Дякую.

БУТЕНКО А.П. Дякую за запитання. Я казав про укриття досить багато, наголошував, скільки є проєктів і що на реалізації. Нагадую ще раз, на реалізації 131 проєкт, із них 17 проєктів завершено, тобто стовідсотково введено в експлуатацію, близько 40 проєктів ми плануємо завершити найближчим часом.

Стосовно наступного сезону. У нас була дискусія щодо проєкту Державного бюджету України на 2027 рік, відповідно і розмова йшла про реалізацію бюджетних коштів у 2027 році. Будівництва тривають по всій країні, зосереджені в переважній більшості в небезпечних зонах. Але є і в тилових регіонах, тому що зараз тил – це досить умовна ситуація. Ми бачимо, як змінилася ситуація в Київському регіоні, як останніми днями дістається Західній Україні, зокрема Волині, іншим регіонам. Тому про безпеку потрібно дбати і планувати на роки вперед, незалежно від того, хто є міністром освіти. Так само як ми зараз працюємо над багатьма проєктами, які почалися до нас, будемо їх завершувати, бо це на користь наших освітян і наших дітей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антоніна Славицька.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання…

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, вибачте, будь ласка.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Григорію Миколайовичу, дякую за запитання. Щодо донорів. Є ціла програма «Коаліція цивільних укриттів», яку спільно ініціювали уряди України та Фінляндії. Вже акумульовано 32 мільйони євро, збір коштів продовжується. Незабаром прем'єр-міністр Фінляндії буде тут, і ми разом звернемося до світових лідерів з проханням, щоб, окрім основної допомоги, яка йде на покриття дефіциту бюджету і потреб сил оборони, партнери виділяли додаткові кошти і для цієї програми. Одночасно з цим кількість програм, в тому числі соціальних, з якими ми звертаємося до наших партнерів…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антоніна Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»)*. Добрий день! Прошу передати слово колезі Юрченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Юрченко.

ЮРЧЕНКО О.М. Запитання до Сергія Федоровича. У проєкті Державного бюджету України на 2027 рік закладено в три рази більше коштів на скринінг здоров'я, ніж на минулий рік, величезні кошти на окуповані території, на «спецфонд» Кабміну, кошти якого спрямовувалися на «єБачки», «УЗ – 3000», інші «важливі» речі.

Сергію Федоровичу, можливо, варто зрозуміти, що йде війна і некритичні статті видатків перенапрвити на збільшення заробітної плати військовослужбовців, що сьогодні є надважливішим для держави, для збереження нашої нації і всієї країни. Чи планує Кабмін ці статті видатків перекинути на збільшення заробітних плат військовослужбовців?

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Ні для кого не новина, що уряд стовідсотково насамперед займається силами оборони, і ми про це неодноразово доводили своїми практичними діями: виділення грошей, платіжки, нові програмами тощо. Зусилля і Президента, і уряду дають можливість забезпечувати кошти, яких в українському бюджеті не вистачає, щоб сили оборони були забезпечені в повній мірі. І це беззаперечний факт.

Щодо програм, про які згадували. От безкінечна кількість маніпуляцій з «єБачком» чи з іншими державними програмами. Немає такої програми, як ви згадали, в проєкті державного бюджету на наступний рік. Ви кажете неправду.

Щодо програм, які і я особисто вважаю ефективними і якісними. На жаль, коштів недостатньо, і ми суттєво зменшили їх кількість на ці програми, і це факт. Тобто кошти зменшені на програми, які є ефективними, люди цим користуються, це корисно, тому вони будуть продовжені. А те, що неефективно, буде скасовано, і до проєкту Державного бюджету на 2027 року не подано. Ще раз, кажу, сили оборони – це єдиний пріоритет. Так було, є і буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мокан Василь.

МОКАН В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Дмитру Разумкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Дякую. У мене два запитання. Перше запитання до пана міністра. Учора я забирав дитину зі школи під час повітряної тривоги. Давайте з вами наступного тижня пройдемося по школах, щоб ви подивилися, в яких умовах діти навчаються під час повітряної тривоги. Визначайте час, сходимо, і разом визначимося, чи можна отримати нормальні знання в тих умовах, незважаючи на ту титанічну роботу, яку виконують вчителі, за що їм хотілося б подякувати.

Друге запитання до Сергія Федоровича. Хто вам підказав ідею про розбронювання енергетиків, комунальників і тих, хто працює на оборонку? Після рішення, яке буде ухвалено, якщо воно буде ухвалено, кого із міністрів ви відправите ремонтувати каналізацію, воду, відновлювати енергетику, тому що з цим сьогодні великі проблеми. Без деяких урядовців точно можна було б прожити. Хотілося б знати автора цієї ідеї, яка шкодить економіці, загалом країні під час цієї важкої зими.

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Відповідаю на друге запитання. Я не буду повторюватися щодо проєкту постанови, він доопрацьовується, і як тільки буде готовий, ми зможемо це прокомунікувати.

Тепер щодо поняття «стовідсоткове бронювання». Це дає можливості для великих маніпуляцій. Норма про стовідсоткове бронювання дає можливість збільшувати штат безкінечно і бронювати людей, неважливо чи виконують вони критично важливі функції, чи не виконують, чи є ремонтником, чи ні. Ця система вже набула великого масштабу. Це єдина причина, чому ми переглядаємо стовідсотковий бар’єр: видозмінити його чи залишити так, як є. На жаль,

зловживань багато, щомісяця десятками тисяч продовжуються додаткові бронювання. Просто потрібно розділити критичність і економічний блок. Заробітна плата, виплата і відсутність сплати заборгованості за податки, це зовсім або не завжди означає, що підприємство критичне. Критичні підприємства – це ті, які забезпечують обороноздатність і життєзабезпечення держави.

Можу навести один практичний приклад. Є підрядник, який сьогодні забронюваний на 100 відсотків, тому що він виконує підрядні роботи, наприклад, для компанії «Укренерго». Але коли ми детально розібралися, то лише 20 осіб із 100 дійсно виконують роботи для «Укренерго», а інші особи займаються якимись бізнесовими справами, роблять якісь проєкти. Тобто за стовідсоткового бронювання кількість працівників цього підрядника збільшилася на 30 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 1 хвилину міністру на трибуні для відповіді.

БУТЕНКО А.П. Дякую за запитання. Я декілька разів до цього питання повертався. Розумію, що кожен батько, мати переживає за своїх дітей. В освіті взагалі немає чужих дітей. Нам потрібно забезпечити функціонування шкіл. На сьогодні понад 10 тисяч шкіл працюють в очному або змішаному форматі. Що таке змішаний формат? Це коли частина дітей перебуває в укритті, якщо воно є, частина дітей навчається дистанційно.

За організацію навчального процесу в конкретній школі відповідає її адміністрація разом з районним управлінням освіти. Ми розробили сценарії, запропонували, як це може бути. Якщо школа блокує рішення, давайте будемо розбиратися з кожною школою. З понеділка прийняте рішення про те, як мають працювати школи в місті Києві, направлю до Державної служби якості освіти для перевірки виконання рішень, прийнятих управлінськими органами міста Києва, які конкретно на місцях не виконуються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В. Запитання до Прем’єр-міністра Сергія Федоровича Корецького. Понад місяць тому з трибуни Верховної Ради уряд в особі міністра енергетики доповідав, що стосовно електрики і тепла все готово, все по плану, все захищено. Сьогодні 16 жовтня, температура повітря + 12, у Києві екстрені відключення електрики, в багатьох містах і містечках є світло по 3–4 години. Чесно кажучи, так виглядає, що влада і уряд провалили все: і дипломатію, щоб отримати додаткові засоби ППО, і власне виробництво ракет, коли замість виробництва «нептунів» гроші крадуться на *Fire Point* (ви виділяєте ці гроші), і на підготовці, бо не були побудовані альтернативні шляхи доставки енергетики. Чому ви не підготувалися?

І друге запитання. Назвіть конкретну дату, коли буде внесено законопроєкт про реформу ДБР. Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А., *Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр енергетики України*. Дякую за запитання. На сьогодні країна підготовлена до зими краще, ніж в минулі опалювальні періоди. Ми врахували всі уроки, які надав нам ворог, захистили максимум потужностей генерації та потужностей передачі електроенергії. Ворог змінює тактику, стратегія лишається тією самою: залишити нас без електрики, води, опалення. Вони застосовують нове озброєння, нові дрони з акумулятивними зарядами, які, на жаль, ефективно пошкоджують опори і зрізають лінії електропередач. Роблять це послідовно і постійно. Ви бачите десятки атак дронами на енергомережу щодня.

Великі об'єкти, які важко відновлювати, сьогодні захищені, і ми не витрачаємо багато часу. Треба звернути увагу на те, що сьогодні ремонти займають небагато часу, але їх настільки багато, що, звичайно, це відчувають наші міста, особливо Київ, тому що він під особливою увагою і атаками ворога щодня і щоночі. Енергетики відновлюють все оперативно, вживають заходів. Я не можу розказувати ті речі, які сьогодні робляться, щоб протистояти новій тактиці ворога, бо інформація закрита. Ми враховуємо зміну тактики ворога, енергетики дуже оперативно створюють заходи протидії.

Спільно з партнерами опрацьовано і доставлено в Україну понад 33 тисячі тонн різного енергетичного обладнання для всіх регіонів. Безумовно, ключовий напрям уваги уряду з точки зору виділення коштів на продовження захисту та відновлення повністю зосереджений на тому, щоб ми пройшли цю зиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І завершальне запитання. Васильєв, фракція «Слуга народу».

ВАСИЛЬЄВ І.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Стріхарському. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Стріхарський. Будь ласка.

СТРІХАРСЬКИЙ А.П. Моє запитання адресується міністру у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб.

Шановний Віталію Юрійовичу, внаслідок війни багато громадян втратили державне або комунальне житло, яким роками користувалися на законних підставах, але не встигли його приватизувати. Значна частина такого житла розташована на тимчасово окупованих територіях. Законопроєкт № 16012 покликаний розв'язати цю проблему та надати можливість приватизувати житло, пошкоджене або знищене внаслідок бойових дій. Запитання: як уряд бачить практичний механізм реалізації цієї норми, чи буде він узгоджений з механізмом

державної компенсації за втрачене житло? І найголовніше, як швидко після ухвалення закону громадяни зможуть реально оформити право власності на таке житло?

Дякую.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую, пане Андрію, за запитання. Законопроєкт № 16012 урядовий, є одним із перших розроблених та внесених цим складом уряду. Ви праві, законопроєкт стосується можливості приватизації житла, яке було пошкоджене внаслідок бойових дій.

Стосовно програм і їх реалізації. Дійсно, в таких випадках люди можуть отримати власність, потім претендувати на відшкодування і отримувати це в межах програми «єВідновлення». У проєкті Державного бюджету України на 2027 рік на це закладено 11,5 мільярда гривень, що більше ніж у 2026 році.

Тепер щодо вашого запитання про готовність чи не готовність. Щоб законопроєкт після ухвалення Верховною Радою запрацював, нам треба внести зміни до постанови і наказу міністерства. Відповідні проєкти актів вже розроблені, сподіваємося, Верховна Рада якнайшвидше розгляне даний законопроєкт.

Тепер ще одна складова питання. Даний законопроєкт стосується регулювання питання на підконтрольній території. Щоб розблокувати це питання для тимчасово окупованих територій, треба прийняти депутатський законопроєкт № 11444, який ми підтримуємо. Головний Комітет з питань економічного розвитку вже його виписав. Після того, як парламент виконає євроінтеграційні зобов'язання і ухвалить цей законопроєкт, ми в комплексі врегулюємо питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, «година запитань до Уряду» завершена. Дякуємо Прем'єр-міністру України та членам Кабінету Міністрів України за надані відповіді та участь у пленарному засіданні *(Оплески)*.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Перелік питань, схвалений на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп, вам надано.

Колеги, будь ласка, відпустіть міністра працювати або перемістіться в кулуари.

Вашій увазі пропонується проєкт Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 12.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проєкту Закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» (реєстр. № 10147 від 13.10.2023 року)» (№ 10147-П).

Від авторів для доповіді запрошується Михайло Якович Волинець.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Шановні колеги! Тоді, коли наймані працівники виконують роботу один за трьох, а інші – в окопах, у лавах Збройних Сил захищають країну, уряд, користуючись цією ситуацією, реєструє в парламенті, а парламент ухвалює Закон «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» (проєкт № 10147). Цим законом практично відібрали всі пільги у тих людей, які працюють у шкідливих і небезпечних умовах.

Шановні друзі, це стосується пільгового стажу, права виходу на пенсію, якщо люди працюють у шкідливих і небезпечних умовах, скороченого робочого дня. Це також стосується вагітних жінок, які мають право звертатися до роботодавця за наявності медичної довідки щодо переведення на легшу роботу або звільнення від роботи в нічний час. Така сама ситуація стосовно одиноких матерів, які виховують дітей до трьох років. Такі матері згідно з чинним законом мають право не працювати вночі, а претендувати на роботу вдень. Дехто із народних депутатів під час дискусії сказав, що в них є подруги, то нехай вони і сидять з дитиною. Яка мати покине дитину в шість місяців і піде працювати вночі, і підприємство в районному центрі або в населеному пункті одне.

Шановні друзі, цей закон потрібно скасувати. Сьогодні незалежні профспілки оголосили збір підписів працівників, щоб усі в суспільстві зрозуміли, що такі ганебні закони ухвалювати не можна. Друзі, закликаю вас вживати будь-яких належних заходів стосовно всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для співдоповіді запрошую голову Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергія Віталійовича Кальченка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України розглянув проєкт постанови № 10147-П, внесений народним депутатом Волинцем Михайлом Яковичем. За результатом розгляду цього питання комітет ухвалив висновок і рекомендує парламенту визначатися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проєкту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Слухайте, ну, бляха-муха, чим ми тут займаємося? Ми зараз взагалі витрачаємо час парламенту в порожньому залі, обговорюючи проєкт постанови, який ніколи не буде ухвалений.

Що у нас щойно відбувалося в ложі уряду, де зараз порожньо, бо члени втекли моментально? Їм ставлять запитання про енергетику, а міністр енергетики Шмигаль «вишмигує» із залу моментально. Потім повертається, але коли його чітко запитують, чому не змогли захистити трансформаторні станції, які передають електроенергію на Київ, зокрема це велика трансформаторна станція в Наливайківці, через яку з Рівненської АЕС до нас іде електроенергія після закриття ЧАЕС, і Київ сьогодні фактично знеструмлений, він нічого не може відповісти. На запитання про те, чому не створили маневрові газотурбінні, газопоршневі та когенераційні установки середньої та малої потужності, про що рішення було ухвалено РНБО ще у 2023 році, відповіді ми не отримали. На запитання щодо мобілізації, бронювання також не отримали нормальної відповіді.

Слухайте, що ми тут робимо? Зараз ми витрачаємо свій час, гроші платників податків, витрачаємо час Апарату. Розуміючи, що нічого ухвалити сьогодні ми не зможемо, у мене одне запитання: навіщо ми тут зараз сидимо? У нас немає інформації, коли отримаємо законопроєкти щодо реформи Державного бюро розслідувань та інших реформ, ухвалення яких є вимогою до нас згідно з планом «Качки – Кос». Ось це – питання, а не те, що ми зараз обговорюємо.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Захарченко, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАХАРЧЕНКО В.В. Прошу передати слово Галині Третьяковій.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Галина Третьякова, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Колеги, вітаю всіх! Ми розглядаємо проєкти блокуючих постанов. Треба нагадати норми Регламенту, що проєкт блокуючої постанови вноситься, коли був порушений Регламент під час розгляду основного законопроєкту. Ми чомусь знову повертаємося до розгляду самого проєкту.

Історія цього законопроєкту сягає корінням у події семирічної давнини. Сім років різними урядами разом з партнерами із соціальної сфери, профспілками, роботодавцями готувалися зміни до Закону «Про охорону праці», тому що світ

давно вже називає такі норми не охороною праці, а охороною і безпекою працівника. Тобто не охороняють міфічну працю невідомими методами.

За ці сім років був сформований текст, який потім сім місяців розглядався в комітеті робочою групою за головування пана Бабенка Миколи (його сьогодні немає), ми дуже часто в нашому комітеті даємо можливість керувати робочими групами тим, хто не є членом фракції «Слуга народу». І пан Бабенко намагався зважити на інтереси роботодавців і профспілок. Водночас в залі було прийнято рішення, що ті компроміси, які були досягнуті в комітеті, приймати не треба, прийнята урядова версія, а поправки, напрацьовані комітетом, були відхилені.

Таким чином, урядова версія, яка опрацьовувалася протягом семи років у міністерстві, а уряд був учасником соціального діалогу, і підтримана парламентом. Ви думаєте, уряд вносив якісь норми, дискримінаційні для когось? Ні. Ви думаєте, уряд не залучав міжнародних партнерів? Залучав. Цей закон має 194 сторінки аналізу відповідності *acquis* Європейського Союзу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, сьогодні хочу скористатися нагодою і висловити ще одну позицію. Суспільство живе в період постійних викликів і стресів, і ще одна історія або інформація, яка сьогодні збурює суспільство, що нібито хтось планує скасувати відстрочку від мобілізації батькам дітей з інвалідністю, є неприпустимою. Хочу побачити автора такої ініціативи. Виховувати дитину з інвалідністю – це вже виклик для родини, для матері, батька, інших членів сім'ї. Вибачте, в яку голову прийшла така думка? Ініціатори, ви не знаєте кого мобілізовувати? Давайте це переглянемо. Сьогодні уряд говорив про це, але не доказав про постанову. До речі, якщо ця постанова вже прийнята, бо вона має номер, то як її можна обговорювати, якщо це проєкт постанови, то він не повинен мати номер. Тобто якась проблема є.

Підкреслюю ще раз, ми подали пропозиції уряду, де і кого можна мобілізувати або зменшити відсоток бронювання. Це державні органи влади, місцеві адміністрації, де можуть працювати жінки, які успішно там працюють, задіювати людей пенсійного віку 60+…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Для захисту прав шахтарів прошу передати слово Михайлу Волинцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, так не працює. Сергію, так не працює. Ви можете передати слово колегам по групі.

Пане Михайле, ви не можете виступати. Зараз слово взяв член групи «Довіра», він може передати слово колезі по групі «Довіра». Вибачте.

Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Шановні колеги! Шановний український народе! Сьогодні нам намагаються піднести чергову красиву євроінтеграційну обгортку під назвою «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі». З трибуни нам розповідають про європейські стандарти, турботу, безпеку працівників замість охорони праці. Але давайте знімемо цю обгортку і подивимося, що насправді ховається всередині цього урядового документа. А всередині черговий масштабний удар по українцях, які щодня під обстрілами в надважких умовах тримають нашу економіку. Цей закон повністю ігнорує той факт, що третина українських працівників зайнята на шкідливих і небезпечних виробництвах.

Що робить ця влада під виглядом реформ? Вона просто викидає з законодавства згадки про списки номер 1 та номер 2. Шахтарі, металурги, хіміки, люди, які щодня ризикують життям і здоров'ям, через цей закон втратять право на пільгове пенсійне забезпечення, додаткові оплачувані відпустки та скорочений робочий час. Це не захист працівника, це перетворення людини, яка працює, на безправний ресурс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обговорення завершено, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 12.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проєкту Закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» (реєстр. № 10147 від 13.10.2023 року)» (№ 10147-П) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 13.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Колеги, ми домовилися, що наступний суміжний проєкт постанови № 10147-П1 ми одразу голосуємо… Ви хочете обговорити? Добре.

Вашій увазі пропонується проєкт Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 12.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проєкту Закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» (реєстр. № 10147 від 13.10.2023 року)» (№ 10147-П1).

Запрошую на трибуну авторку проєкту постанови Юлію Володимирівну Тимошенко. Авторки немає *(Шум у залі)*. Усе відповідно до процедури. Я запросив до доповіді авторку, її немає.

Запрошую на трибуну для співдоповіді від комітету Сергія Віталійовича Кальченка. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати України! Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи

Верховної Ради України розглянув проєкт постанови № 10147-П1, внесений народним депутатом України Тимошенко Юлією Володимирівною. Комітет ухвалив висновок і рекомендує парламенту визначатися голосуванням щодо прийняття або відхилення цього проєкту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

Артур Володимирович Герасимов. Відбулася віртуальна передача слова.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні українці! Сьогодні в залі парламенту був уряд пана Зеленського. Усі, хто живе в Україні, ходить по вулицях, бачить, що сьогодні відбувається з енергетикою. У Києві екстрені відключення, в багатьох містах, містечках, селах є світло по 3–4 години. Нагадаю, сьогодні 16 жовтня і температура повітря +12. Ще місяць тому з цієї трибуни міністр енергетики запевняв, що все готово, все нормально. Коли ми запитали, чому уряд настільки не підготувався, що вже у жовтні такі великі проблеми, ми почули відповідь від міністра енергетики, що все прекрасно, ми готові. Я запитав сам себе: що не так? Ми ходимо по вулицях і бачимо одне, а в залі парламенту міністр енергетики каже, що все готово, до зими підготувалися. І мене, як кажуть, «осініло». До зими вони підготувалися, але зараз осінь, і до осені вони не підготувалися. Будемо сподіватися, що до зими наша енергетика буде в більш-менш нормальному стані. Я радив би уряду не прикриватися ударами росіян. Про них всі прекрасно знали і за рік, і за півтора року до цього. Знали, що росіяни робитимуть цей енергетичний геноцид.

І насамкінець ще одне. Енергетику вбиває і корупція в Україні. Для мене велике здивування, чому досі уряд Зеленського не вносить в зал парламенту законопроєкти згідно з планом «Качки – Кос» щодо боротьби з корупцією, зокрема антикорупційну стратегію, реформу ДБР і багато інших. Чому? Думаю, відповідь українці знають.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Віталійович Кальченко.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Прошу передати слово Галині Миколаївні Третьяковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галино Миколаївно, ваш бенефіс щодо проєктів постанов продовжується.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я хочу поговорити зараз про історію, 1919 рік, а надворі 2026 рік. Опоненти цього закону зараз висловлюють, що Міжнародна організація праці говорила у 1919 році. Особливо цікаво, коли чоловіки

починають захищати права вагітних жінок, жінок, які щойно народили, і жінок, які годують дитину грудьми. Так ось у 1919 році Міжнародна організація праці захищала жінок як слабку стать, а в 90-х роках, потім у 2000 році повністю змінила ідеологію. Стани жінки після народження, вагітність і годування грудьми – це єдине, що в материнстві і батьківстві розрізняє статі на чоловічу і жіночу. Таким чином МОП захищає не жіночу стать, а оці три вразливі стани материнства. В Україні ці три стани захищені дуже сильно і КЗпП, і законом, який ми щойно прийняли. Ніякого зменшення прав жінок не відбулося. Хоча європейські суди завжди казали, що захист жінок і заборона, наприклад, працювати жінкам на підземних роботах (до речі, конвенція МОП дозволяє жінкам працювати на підземних роботах, а в Україні це не можна) не дають можливості українським жінкам займати високооплачувані посади. Таке враження, що всі пільги, про які дбають чоловіки для жінок через норми законів, відсувають жінок від високооплачуваних посад, щоб жінка не могла отримати високу заробітну плату, користуючись тим, що в неї є унікальна здатність народжувати дітей.

Давайте ми не будемо…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний. Будь ласка.

Пане Михайле, бачу. У нас ще пан Михайло і пан Юрченко.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні громадяни України, уряд заявляє, що нам терміново потрібна фінансова підтримка партнерів, наші можливості вкотре на межі. Але я хочу звернути увагу, що в цей час саме на будівництво, а не на ремонт доріг, витрачаються мільярди гривень. На житомирську окружну кинули неймовірні сили, десятки одиниць техніки, сотні людей. Цей проєкт коштує бюджету понад 6 мільярдів гривень. На дороги Хмельниччини виділено понад 3 мільярди гривень. Разом це 10 мільярдів гривень. За ці кошти 5 тисяч родин переселенців могли б отримати сертифікати на придбання власного житла або ми могли купити 500 тисяч FPV-дронів. Це місячна зарплата чверті української армії.

Кабмін заявляє про економію на рівні 70 мільярдів гривень. Але, якщо захотіти, економія може бути 100 мільярдів гривень і більше. Ці кошти вкрай необхідні людям, постраждалим від війни. За ці кошти ми можемо будувати нове житло для переселенців, створювати нові робочі місця для людей, які втратили все.

Уряд каже, що парламент терміново має ухвалити 26 євроінтеграційних законопроєктів. Особисто я підтримуватиму кожен із них, якщо він буде спрямований на допомогу людям. Сьогодні кожен українець живе під обстрілами та ризиком, кожен наш громадянин має право на підтримку за всі жахи, які принесла війна. Переселенці мають отримати державну допомогу та нарешті відчувати себе повноправними громадянами.

Дякую всім, хто підтримує переселенців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець. Будь ласка, 2 хвилини. Потім – Юрченко.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Шановні колеги, коли Янукович підписав закон про підвищення пенсійного віку для жінок з 55 до 60 років, вони разом з чоловіками вийшли на Майдан. Це перше.

Друге. Прийнятий закон (проєкт № 10147) анулює чинний Закон «Про охорону праці», стаття 7 якого передбачає надання пільг. Тепер це буде повний хаос. Шахтарі втратять до 35 днів додаткової відпустки за роботу в небезпечних, шкідливих умовах, металурги втратять – від 2 до 14 днів. Це стосується і енергетиків, і медиків, і аграріїв та інших.

Шановні друзі, не маніпулюйте, ми все одно в трудових колективах доведемо до кожного: хто і що в них забрав. Давайте схаменемося, виправимо цю ситуацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Юрченко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЮРЧЕНКО О.М. Шановні колеги, дуже добре, що ми можемо шукати шляхи адаптації українського законодавства до законодавства ЄС, розглядати реформи в такі тяжкі часи. Але, друзі, ми все це можемо робити тільки через те, що хтось ризикує своїм життям, хтось його віддає. Коли ми ще не знаємо, чи переможемо, хоча робимо все для цього, але перемоги ще немає, нам треба робити все для підтримки сил оборони.

У проєкті Державного бюджету України на 2027 рік ми збільшуємо зарплати для прокурорів, працівників НАБУ, для тих, хто перебуває в глибокому тилу, коли наша держава ще не отримала незалежність і не перемогла. Пам’ятаймо, що все, що ми робимо (адаптація, реформи), – це тільки завдяки силам оборони. Давайте насамперед підтримаємо їх, тоді ми зможемо зберегти Україну і зробити…

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 12.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону України проєкту Закону України «Про безпеку та здоров’я працівників на роботі» (реєстр. № 10147 від 13.10.2023 року)» (№ 10147-П1) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Наступні два проєкти постанов ми домовилися… *(Шум у залі)*. Голосуємо чи обговоримо? Голосуємо? Треба один проєкт постанови обговорити. Ми так домовилися.

Вашій увазі пропонується проєкт Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 13.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону проєкту Закону України «Про базову соціальну допомогу» (реєстр. № 15094 від 20.03.2026 року)» (№ 15094-П).

На трибуну для доповіді від авторів запрошується народний депутат України Михайло Якович Волинець. Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Шановні друзі, обговорюючи проєкт Державного бюджету України на 2027 рік і напрацьовуючи пропозиції, уряд пропонує з 1 січня встановити прожитковий мінімум на рівні 3 тисячі 559 гривень. Фракція «Батьківщина» обрахувала і передбачає з 1 січня 2027 року прожитковий мінімум на рівні 10 тисяч 559 гривень, а з 1 жовтня – близько 14 тисяч гривень. І раптом з'являється законопроєкт № 15094 про базову соціальну величину, який вже прийнятий в парламенті в цілому як закон. Неважко зрозуміти, що базова величина буде нижчою, ніж базовий стандарт – прожитковий мінімум. І незрозуміло, чому парламентаріїв роблять заручниками цього.

Шановні друзі, це торкнеться 5 мільйонів внутрішньо переміщених осіб, які втратили в один момент житло, роботу, все інше. Вони не залишилися на окупованій території, а переїхали на територію, підконтрольну українській владі. Вони не візьмуть зброю, яку дав би їм агресор, не воюватимуть проти українських Збройних Сил, а підуть захищати країну в їх складі. Але сьогодні їх і їхні сім'ї позбавляють відповідної пільги, замінюють на малу грошову допомогу. Це торкнеться одиноких матерів, малозахищених, ветеранів, людей з інвалідністю, багатьох інших категорій.

Шановні друзі, треба ветувати цей закон, маємо вжити всіх заходів, щоб захистити людей, які мають низький рівень захисту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді від комітету запрошується Сергій Віталійович Кальченко.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати України! Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України розглянув проєкт постанови № 15094-П, внесений народним депутатом України Волинцем Михайлом Яковичем. У підсумку розгляду цього питання комітет ухвалив висновок і рекомендує парламенту визначатися шляхом голосування щодо його прийняття або відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Олена Слободян. Будь ласка.

СЛОБОДЯН О.М., *народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Прошу передати слово Галині Миколаївні Третьяковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галино Миколаївно, давайте вже ставте крапку в цій дискусії.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я знову наголошую, що проєкти постанови подаються тоді, коли є порушення Регламенту. Думаю, тут порушення Регламенту не було, ви всі були свідками, як відбувався розгляд цього законопроєкту.

Щодо його суті. Можу сказати, ніякого зниження допомоги людям не буде. Більше того, в комітеті ми запропонували запобіжник, що всі виплати, які виплачуватимуться людям, не можуть бути нижчими ніж ті, які отримують сьогодні.

Хочу додати, що тут є нова норма – кризова ситуація в родині, яка дає можливість фронт-офісам Міністерства соціальної політики сім'ї та єдності виплачувати родині кошти одразу, не очікуючи подання всіх документів. Для нас це надзвичайно важливо, тому що через внутрішнє переміщення, евакуацію падає дохід людей, родин. Тому норма про кризову ситуацію – це надзвичайний плюс.

У цьому законопроєкті додається поняття «родина». Нашу людиноцентричну ідеологію, яку пропагує уряд, нам конче потрібно доповнювати родиноцентричними речами. У центрі має стояти людина. Дуже часто ми кажемо про погану демографічну ситуацію. Але ж народження і виховання дітей має бути в повних родинах. Нам треба думати, як закріплювати родину. І тут є допомога, яка надається родині залежно від її стану. Запроваджено нову норму – виявлення у родини складних життєвих обставин, чого не було. Треба буде ще попрацювати з органами місцевого самоврядування щодо створення в громадах дієвих управлінь соціального захисту, тому що вони переходять від районів до громад, а не всі громади мають спроможні підрозділи, щоб допомагати родинам.

Нам багато чого потрібно зробити в соціальній моделі. Але цей законопроєкт точно на користь. Тому що ним для родин, які потрапили в складні життєві обставини, передбачається створення індивідуального плану, який має вивести родину на рівень самостійного життя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Шановні колеги, є готовність переходити до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Волинець. Будь ласка, 1 хвилина.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Дякую, пане головуючий. Перше. Хочу сказати, що стосовно законопроєкту № 10147 про безпеку праці, фракція «Батьківщина» подаватиме звернення до Конституційного Суду. Ми вже підготували відповідні документи. Це так швидко у вас не закінчиться.

Друге. Щодо законопроєкту № 15094. Я є автором проєкту блокуючої постанови. Ще раз кажу, так не можна, не можна принижувати людей, кидати їх в таку бідність. На засіданні фракції ми це питання також обговоримо, і, скоріше за все, будемо звертатися до Конституційного Суду, щоб припинити таку ганебну практику і не дозволяти в майбутньому знущатися над українцями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 13.10.2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону проєкту Закону України «Про базову соціальну допомогу» (реєстр. № 15094 від 20.03.2026 року)» (№ 15094-П) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Пропоную одразу перейти до розгляду та голосування наступного проєкту постанови.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 13 жовтня 2026 року про прийняття у другому читанні та в цілому як закону проєкту Закону України «Про базову соціальну допомогу» (реєстр. № 15094)» (№ 15094-П1) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Проєкт постанови не ухвалено. Дякую.

Колеги, у нас ще буквально пару оголошень.

Відповідно до статті 60^1 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев’ятого скликання міжфракційного депутатського об’єднання «Стійкість та трансформація України», співголовами якого обрано народних депутатів України Тараса Івановича Батенка, Оксану Василівну Савчук та Олену Євгенівну Копанчук. Вітаємо!

Шановні колеги, відповідно до положень частини сьомої статті 3 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», частини другої статті 87 Регламенту Верховної Ради України та

ухваленого рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп у зв’язку з завершенням визначеного законодавством терміну діяльності оголошую про припинення повноважень:

Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень в правоохоронних органах, судах та органах судової влади, утвореної постановою Верховної Ради України 19 червня 2025 року № 4511-IX (голова комісії – Власенко Сергій Володимирович);

Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих порушень прав дитини при формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення, утвореної постановою Верховної Ради України від 8 жовтня 2025 року № 4623-IX (голова комісії – Сушко Павло Миколайович).

Шановні колеги, дякую всім за результативний тиждень. Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

В єдності сила! Слава Україні!